

ՄԵՃԱՄՈՒԱՅԸ

Ի՞նչ պու՞ ՄեՃաՄո՞ւայը Հա՛վատիս բա՛ղար վե՛ եօրթու՞
կընդէրնա՛ն մա՛տաւ հէր կըն՞ թա՛յ ու նե՛շը
օլունա՛նա՞ք տըր :
Սէնէրի բէշն օլարա՞ք 2 առէտ լիբայի օսմանի
Ալթը ալը՞ք 1 » »
Իւ՛շ ալը՞ք 3 պէյա՞յ մէ՛նիսկ
Պէնէր նուսթէսի 1 զուրուշա տըր :

ՀԱՎԱՍՏԻՍ

Իլանաթըն պէնէր սըրասը պիր տէֆալա՞ք 3 զըշ .
Իքի տէֆա իշիւն պէնէր տէֆասընա . . . 2 »
Իւ՛շ տէֆա իշիւն պէնէր տէֆասընա . . . 4 »
Իւ՛շ տէֆասն ոլլատէ օլան , վե՛ դայէթ ուղուն
Իլանաթ իշիւն ալըրճա բաղարը՞ք օլունուր :
Տալարարտան կէշէն մէքթու՞յ վե՛ յանաթըն բոս-
թա մէսարիֆին , կէնստէքէն վիրէ՛նէք տիր :

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԵ ՊԵԼԵՏԻՅԵ ՎԵ ԻԼՄԻՅԵ

ՎԵ ՄԵՎԱՏԸ ՆԱՖԻԱՅԸ ՍԱՅԻՐԵՅԵ ՄԻԻԹԱԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՆՈՒՄԻՐԻՍ 22 ՕԴՈՍՅԱՆ

ԻՍԲԻՃԻՅԵ

ԼՍԿԻ ԳՈՐԾՈՒՄԸ

(1258 ՆՈՒՅՐՈՒՄԱՆ ԱՊՐԵԼԻՅԵ ՎԵ ԽԻՐԱՄ)

Պէնտիսիդի մուխթարադ զըլմադ
նկէթիլէ էսկի գաթօլիքի մէսէլէ-
սինտէ սարֆը զի՛նն վե՛ էօմիւր իտէն
լուէմանըն նա՛մը նամի վե՛ ամէլէրի .
նին թատաւ վե՛ թէղքեարնտան սար-
ֆը նազար կըլմիլ իսէք տէ , Միւնիսի
տար իւլ իւլու՛մու՛նա Ֆիլօսօֆիա
մուսլիմի սոգ . Թուհանէս Հուպէր
վե՛ իւլի իւսհի մուսլիմի սոգ . Յը-
րէտորիս , քէնտիսինէ տայիս իւլ էլ-
դաթ տէսթիկի վե՛ մուլին օլունուր-
ըն հալտէ , Գիւրուլի շէրիֆ ալէյհի-
նէ հիլէթի թէարրիւզիտէ (նախա-
յարձակ) իւլթիտա քէնտիսի պուրու-
նան , վե՛ էսկի գաթօլիքի տիրա-
յէթ վե՛ լիյադաթիւր իսէհիլի օլունուր
չիւտիլէ տէկին Միւնիսի տար իւլ
իւլու՛մու՛նա իւլի իւսհի մուսլիմի վե՛
Պալիէրա մէհիսի վիւքէլա աղասը օ-
լան օլ միւսթիւրէմ վե՛ մէշուր զաթ
իւգէրինէ պաղը մայիւմաթ իմասընը
թէհիլի կըլէրիլ , Պու զաթը սիւթու-
տէսիմաթ սոգ . Յօն Տէօլլինէր տիր
քի , քէնտի թէհիլիքէրտէսի օլան տի-
կէր պիլ ճիւլիքէր իմա՞յ վե՛ սայիլիքի
զիքը իմէյէրէք , Երալնը Միւնիսի
սէրբիսգօպուս Շէրտ նամ զաթա
վէրտիլի ճէվապըն մուխթարադն պե-
յանըն միւնսիսկ աւտ իտէրիլ :
Շէյլէ քի միւսայիլէյ Շէրտ , Բաբա
հաղրէթիլիննէն եաղըլմադըն հազ-
զըլմա իմա օլունան հիւքմ ու գա-
րադը գապուլ իլէ իմաթ իմէսինի
Տէօլլինէրտէն թալէպ կըլէտիլնտէ
շու իւմիտ իլէ քի , էկէր պիր քէրի-
պիրիննի իւլի իւսհի մուսլիմի Տէօլ-
լինէր քէնտի մաթլուպաթընա բուլի
մուսլիմադաթ կէօսթիւրտէ , պունուր
պիրիննի տէֆա նէշը կըլէտիլ մէշուր
ճէվապընա՞ն իւգէրինէ Ալմանեատա
սէրինիւմը զուհուր օլան նիւմայիլա
թը իմթիլայիլնէն մէննի միւշքիլ տէ-
յիլ տիր տէյու , ֆադաթ Տէօլլինէր
միւսայիլէյ սէրբիսգօպուսն մաթ-
լուպաթընա ըտտ իլէ ճէվապ իլ-
րէրէք , վե՛ էկէր ֆէթիլն վե՛ տիրայէթ
լու իւսհիլինաւանտան միւրէթիլէպ
պիր մէհիս աղա օլունա տէր , իշ-
պու մէհիս հուգուրունտա , 1 . Բա-
բիսթիլին քիլիսա մէմուլարընը
իմթիլապը տիր իլէ քի իմպիւր մու-
գատտէննի միւնտէրինաթը հազ-

զընտա վէրտիլէրի կըլա՛հաթըն մու-
ղայիլի օլարա՞ք կըլա՛հաթ վէրիլ , Բա-
բա հաղրէթիլիննի իւլուլիլէթ վե՛
եանըլմադընըն իհտա իմէք իս-
թէտիլէրիննի , Յ . քիւտօպուլարըն քէն-
տի պիր շօգ ումու՛մի նամէլէրինտէ Բա-
բա հաղրէթիլիննի իւլուլիլէթ վե՛
եանըլմադընըն հէր թարաֆ վե՛
հէր աթըրտա գապուլ օլունուր օլ-
տուղունու թարիլիլէ իսպաթա ճաշա
իտէրէք , քիլիսանըն պիրիննի ալը-
րիլայաթը գաթօլիքիլնի ինքեար վե՛
քիլիսա թարիլիննի թէղպիլէր (այլ-
լայիլէ) իմթիլ օլունուր լարըն , 3 . Վա-
տիկան մէհիսինտէ էքսիլիլէթ թէշքիլ
իտէն Սպանեաթ , իմթիլան , չիմալի
Ամէրիկալ վե՛ Ֆրանսըլ բիւղօպու-
լարընը քէնտի թարիլիլէ իւլուլիլէթ
պիրիննի թարիլիլէ օլունուր , Բա-
բա հաղրէթիլիննի իւլուլիլէթ վե՛
եանըլմադընըն իսպաթ իշիւն էօ-
թէտէն պիրիտէն բէշի թիլիլիլէն ուլ-
մազ , սաթիլ վե՛ սոգուտան իճատ օ-
լունուր շէհատէլէր իմա օլունան քի-
թապլարա իսպաթա (մուղուլիլէն)
պուլունտուր լարըն , 4 . օն պէշիննի
աթըրտա իքի տէֆա թէհիլէթիլ իտէն
մէհիսի ումուլիտէ Բաբանըն իւլու-
լիլէթ վե՛ եանըլմադընըն մէսէլէսի
հազ զընտա վէրիլէն գալար , 1870 յու-
լիս 18 տէ վատիկան մէհիլինտէ Եր-
նէ պու մէսէլէ հազ զընտա վէրիլէն
դարարըն առթիւ մուղայիլի օլունու-
րունուր , վե՛ պիւնպէրին իշպու վա-
տիկան գալարարընըն պիր հիւքմ վե՛
մէհապուրի օլամայաճաղըն , 5 . Վա-
տիկանըն պու աղայիտի ճէտիտէսի
նին , Էվրօքա վե՛ պալուստու Պալի-
էրանըն նիգաթիլ ճէտիտէյի էսա-
սիլէսիլէն առթիլ իմթիլաճընըն Եր-
եան Երկեան իսպաթ իմթիլ վատ
իտէրիլ :

« Վե՛ մատամըն , պէն , տէր Եր-
նէ Տէօլլինէր , Պալիէրանըն նըղա-
մաթըն էսասիլէսիլէն Երեւն իլէ իսպաթ
օլունուր , վե՛ վիւքէլա մէհիլիննի տու-
լուն իլլէտիլիլէն էսաստէ տալիս , նը-
ղա՛մաթ մուլմադըն հարաթէթ ի-
տէ՛նէյիլէն աղայի Երեւնիլիլէ թէքար
իմթիլիլ , իմա Վատիկանըն աղա-
յիտի ճէտիտէսիլէն գապուլ իմթիլէ
միւլէթիլիլ տիր : Անա՞ք պու պապ-
ա՞ն Միւնիսի տար իւլ իւլու՛մու հու-
գուդընտա մուսլիմիլէրին վե՛ քէզա
սիլիլն թարաֆընըտան կէօսթիլիննի
հէր Ալման տար իւլ իւլու՛մ հուգուդ-
չինաճանընըն հազ զընտա վէրէ՛նէք
լէրիլ Երեւն հիւքմ գապուլ իմթ-
մէյէ հաղըլմա :

Պատէհու Տօլլինէր մէշուր Ու-

ման թարիլիլինաւանըն իսպաթիլնի զիքը
իտէրէք , « Եկէր պունար տալիլ թէք-
իլիլ կըլտիլիլ մէհիլտէ հաղըր պու-
լունաթար , տէր , գրիլիլգալարընըն վե՛
իմա կըլտիլիլ թարիլիննի իսպաթա-
րըն տօղու օլունուր օլունուրընըն պէյան
իտէպիլիլիլէր » վե՛ Վատիկան մէհիլի
ումուլիլինտէ (տիւղըրալկան ժողով)
կէօրիլէն նըղա՛մադընըն պապթ
ու պէյան կըլտիլիլ սըրատա , « մու-
խալիլիլ ֆըրգանըն(1) թէքիլիլ վե՛
իմթիլունաճէլէրիննի սիլ տալիլ վալը
իմա կըլտիլիլիլ հալտէ , հէվալէյի
սէմը իմթիլար օլունուր , լարըն
Բէք ալա պիրիլիլիլ քի պէյէլ պիր
մէհիլտէ իմա օլունան գալարարըն
հիւքմ օլունուր իշիւն , իմթիլիլիլ
գաթօլիլիննի զալէթ իւլ զալէ թէքիլիլ
վե՛ թէքիլիլ վե՛ սէրպիլիլիլէրիլ Էֆ-
քէրա ուսուլու գապուլ օլունուր
տըր » տէտիլիլ սօղա , շու վե՛ ճէլ
իսպաթը քէլամ իմթիլ տիր « պէն իւլիս-
թիլան օլունուր հալտէ , Վատիկա-
նըն պու աղայիտի ճէտիտէսիլիլ գա-
պուլ իտէլէմ , չիւնքի իննիլ շէրիֆէ ,
վե՛ հաղրէթիլ իսանըն , վե՛ հալարի-
ուլարտան պիրիլիննի վէրտիլիլիլ գա-
րար վե՛ հիւքմ թիլիննի մուղայիլ տիր ,
Վատիկան պու տիւնեանըն հիւքմ
մէթիլիննի Էլտէ իմթիլ իմթիլ , հալպու-
քի հաղրէթիլ իսպաթըն ըտտ իմթիլ
տիր , Վատիկան ճէօմաթիլիլ իւլիլիլ-
նէ հիւքմ իմթիլ , քիլիլիլ , Երեւն իւլու-
լիլիլիլիննի իտտա իտէր , հալպու-
քի Պետրոս աղաքեալ պունուր մէնն իմթիլ
տիր , քէլա պէն իւսհիլինա օլունուր
հալտէ , պու աղայիտի ճէտիտէյի գա-
պուլ իտէլէմ , չիւնքի քեթիլիլիլ իւլ-
վայթը գաթօլիլիլ սալիլիլ պունա
մուխալիլ վե՛ մուղայիլ տիր , թա-
րիլիլինա օլունուր հալտէ , Երեւն
պունուր գապուլ իտէլէմ , չիւնքի Բէք
էյիլ պիրիլիլիլ քի , պու տիւնեանըն
հիւքմ մէթիլիննի Էլտէ իմթիլ իշիւն
ըզհար օլունան իմթիլադ Էվրօքատա
սէլ կիպի գանլար աղաթըրտը , պիւ-
լիլիննի մէմալիլիլիլիլ ալթ իւլաթ վե՛
մա՛կ կըլտիլ , Էսիլ քիլիլիլիննի օ կիւ-
զէլ իմթիլալընըն հէլամ ու խարապ

(1) Իշպու մուխալիլիլ ֆըրգա Էքսէր
Ալման բիւղօպուլարընտան միւլիլէքէպ օ-
լունուր , Վատիկանըն մէհիլիլ իւլունուրին-
տէ եաղըլմադընըն գապուլ իմթիլիլ ի-
տիր , հալ պու քի Բօմաթան ալթիլիլիլիլ
մուխալիլիլիլիլ պէր թարաֆ իտէրէք ,
Էվրօքա իննիլ օլունուրընըն վե՛ չիւնքիլիլ տէ-
կին իննիլադ օլունուր շէլէ ալալիլիննի ի-
ննիլաթընըն թալէպ վե՛ իսպաթ իմթիլ
պալարալըն տըր :

կըլտիլ վե՛ պունուր նէթալիլիլ մուլէ-
լիլիլիլ աղիլիլ օ վաղըլմաթն զու-
հուրա կէլմէյէ պալարա , շէլիլիլ
օլունուր հալտէ , Երեւն մէհապուրում
պունուր ըտտ իմթիլիլ , չիւնքի քիլիլիլ
վե՛ հիւքմ մէթիլ , ալալիլ նա՞յ վե՛ իւլու-
պան պէյիննի պիր մուղայիլիննի
տալիլիլիլ սէպէպ օլունուր տըր , վե՛
չիւնքի հիւքմ մէթիլիլիլ , հէր օլունուր
ալալիլիլիլ , վե՛ ճալար ճիւհանը միւսէր-
լէտ Բաբանըն զիլիլ իտարէ վե՛ թէ-
պալիլիլիլ տալիլ իմթիլ իմթիլ ,
վե՛ զալարիլիլիլ :

Գաթօլիլ իւլ հալարարընտան օ-
լունուր , Էվրօքանըն հէր թարաֆընտա
նամ ու շէօհիլիլ քէպ իտէն պիր ա-
լիլիննի վե՛ հալարիլիլիլ միւսթաճալիլիլ
իւլ հաննիլիլ իշիւն հալտա պիր վա-
ղըլ Վատիկան թարաֆընտան տա-
լիլ նէվաղիլ վե՛ թէլիլիլ կէօրիլիլ
պիր զաթը ճէլիլիլիլիլ շու Պե-
ֆաղը , շու ճէվապընալիլ Էվրօքա-
տան Ամէրիկայա գաթար աղա ի-
տիլ , պիրիլիլ թէլիլիլ իմթիլ , վե՛
հէր Երեւն գապուլիլիլ պունուր
անա՞ք Շէրտ Տէօլլինէրին պիր մէհ-
իլա աղա իմթիլ թէքիլիլիլ գապուլ
իտէլէմ , վե՛ պիւնպէրիննի ալէյ Տէօլլին-
նիլ իւլիլիլիլ Էֆօրօք օլունուր :

Միւնիսի 2-14 օդոստա 1874

Մօղօլա զոգէթմաթըն պե-
յանըն նէզալէն , պու սէնն լէհիս-
թանտա պունուրն պիլ ճիւլիլ իս-
թանաթ մէհիլիլիլիլ ըտտ իտէն
օլարադ Բուսիս իտանընն իմթիլիլ
վե՛ թէքիլիլ իտիլիլիլիլ զալար
վէրիլիլիլ միւսթա , իտանըն մէղիլ
կէլէ՛նէք սէնն տալիլ ճիւնպաթ վե՛
հուգուդ վե՛ թիւհալիլ մէհիլիլիլիլ
ումուլէն իմթիլալ օլունաճադ իմթիլ :

— Պու տէֆա նէշը օլունան պիր
ալթիլ իմթիլիլ նէզալէն , կէլէն յու-
նիս պընտա Երեւն պէշ Երեւն կէ-
միսի զարգ օլունուր օլունուր , պունուր
տան Էլիլ սէրիլիլ իննիլիլ , օն իքիսի
Ալման , օն իքիսի Ամէրիկան , օն
զուգու Ֆրանսըլ , Երեւն Նօրվէ՛ն ,
տէօրիլ Ֆիլիլիլիլ իւլիլ Տանիմաթը ,
Երիլիլ Բուս , պիրիլ Նէվիլ , պիրիլ Բա-
պանուր , պիրիլ Երեւն , պիրիլ իմթիլ-
եան վե՛ իւլիլ տալիլ մէհիլիլիլ ուլուր :
Բէզա մա՛հը մէղպուրտէ օն պիր
վարօր զարգ օլունուր օլունուր , պունու-
լարտան տէօրիլ իննիլիլ , Երեւն
Սպանիլ , պիրիլ Ուլան , պիրիլ Ամէ-
րիկան , պիրիլ Պրէկիլ , պիրիլ Օսման-
լը վե՛ պիրիլ Շըլիլա տիր :

